

4. CVIČENÍ K DEMOKRACII

Cíl

Přivést žáky k hlubšímu zamyšlení nad základními principy lidských práv a demokracie.

Instrukce

Představte si, že jste členy parlamentu a máte za úkol posoudit, zda předložené návrhy upevňují demokracii. Označte si do sešitu ty články, které neodpovídají demokratickým principům. Svůj názor se snažte odůvodnit. O rozdílných stanoviscích ved'te diskusi.

Návrh článků ústavy

- I. Každý má právo svobodně projevovat své náboženství nebo víru buď sám, nebo společně s jinými, soukromě, nebo veřejně.
- II. Svoboda myšlení, svědomí a náboženského vyznání je zaručena.
- III. Všichni lidé mají svobodu projevu a svobodu tisku a vláda nesmí tato práva omezovat.
- IV. Vláda má právo zrušit rozhodnutí všech obyvatel, vzešlé z lidového hlasování, pokud toto rozhodnutí je v rozporu s tradicí a zvyky našich předků.
- V. Všichni lidé mají právo na svobodu mírumilovného shromažďování a spolčování.
- VI. Žádný voják nesmí být, ať v míru nebo za války, ubytován v žádném domě bez povolení vlastníka.
- VII. Každý občan má právo veta.
- VIII. Každý má právo na určitý životní standard a na lékařskou péči a na taková ekonomická a sociální práva nutná pro vážnost a osobní rozvoj.
- IX. Všichni lidé mají právo na bezpečnost své osoby, domu, dokladů a vlastnictví proti neodůvodněnému prohledávání obydlí a zabavení předmětů, které jim patří.
- X. Každý má právo na odpočinek a zábavu a na pravidelné placené dovolené.
- XI. Ti občané, kteří při lidovém hlasování byli v menšině, ztrácejí možnost hlasování v dalším jednání všech obyvatel po dobu jednoho roku.
- XII. Žádná osoba nesmí být nucena k tomu, aby svědčila proti sobě u soudu.
- XIII. Žádná osoba nesmí být postavena před soud bez patřičného právního procesu, který jí zaručuje právo na obhájce a právo na spravedlivý veřejný soud. Dokud nebude vina prokázána, pohlíží se na obviněného jako na nevinného – presumpce nevinu. Každý má právo čelit svému žalobci.
- XIV. Každý má právo na svobodné vzdělání v základní škole. Přístup k vyššímu vzdělání je otevřený všem podle zásluh rodičů.
- XV. Žádný člověk nesmí být předmětem mučení nebo krutého zacházení, pokud nedosáhl 25 let věku.
- XVI. Každý má právo zúčastnit se vlády prostřednictvím svobodně zvolených představitelů. Vláda se vybírá podle věku a majetku.
- XVII. Každý má právo vlastnit automobil.
- XVIII. Jednání lidového shromáždění se povede v jazyce, který bude vylosován. Kdo daným jazykem nehovoří, nesmí hlasovat.
- XIX. Všichni lidé se podílejí na rozhodování ve státě podle svého vzdělání a zásluh.

XX. Občan, který neprojeví svůj postoj ve volbách, ztrácí právo na případnou sociální pomoc.

Úkol: Na závěr diskuse se snažte posoudit, zda spolužáci i vy sami jste postupovali demokraticky. Zobecněte určité zásady demokratické diskuse.